

## II

(Forberedende retsakter)

## KOMMISSIONEN

## Forslag til Rådets Afgørelse om indførelse af en tværeuropæisk mobilitetsfremmende ordning for universitetsstudier (»TEMPUS«)

KOM(90) 16 endelig udg./2

(Forelagt af Kommissionen, den 24. januar 1990)

(90/C 85/18)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 235,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

På Det Europæiske Råds møde i Strasbourg den 8. og 9. december 1989 blev Rådet opfordret til, på grundlag af forslag fra Kommissionen, at vedtage en række foranstaltninger, der skal gøre det muligt for de mellem- og østeuropæiske lande at deltage i fællesskabsprogrammer på uddannelsesområdet af samme art som de bestående EF-programmer;

Rådet har vedtaget en række fællesskabsprogrammer på uddannelsesområdet, der bl.a. tager sigte på samarbejde mellem universiteter indbyrdes og mellem universiteter og erhvervsvirksomheder, samt på foranstaltninger til fremme af de studerendes, lærernes, universitetspersonale og de virksomhedsansattes mobilitet;

Rådet har vedtaget forordning (EØF) nr. 3906/89 (\*) om økonomisk bistand til Polen og Ungarn; det er hensigtsmæssigt at udnytte den udvalgsstruktur, der er etableret i kraft af denne forordning;

uddannelsesområdet er blevet udpeget som et af de prioriterede samarbejdsområder, især med henblik på at åbne mulighed for mobilitet og udvekslinger med EF-medlemsstaterne til øjeblikkelig imødekomme af de behov for uddannelse, der er blevet konstateret i Mellem- og Østeuropa, idet der startes med Polen og Ungarn;

der bør drages nytte af de erfaringer og den sagkundskab, der er oparbejdet i Fællesskabet, især inden for områderne for tværuniversitært samarbejde og udveksling af studerende samt for samarbejde mellem universiteter og virksomheder, med henblik på at opstille et ledsageprogram til fremme af samarbejde og mobilitet på uddannelsesområdet mellem Det Europæiske Fællesskab og lande i Mellem- og Østeuropa, idet der startes med Polen og Ungarn;

en sådan ordning udgør en del af den samlede planlægning af de prioriterede områder og af finansieringen i forbindelse med Fællesskabets bistand til Polen og Ungarn;

i Fællesskabet og i en række tredjelande er der universiteter og andre institutioner og organer, der er i stand til og villige til at samarbejde om et sådant ledsageprogram;

for at der kan drages den størst mulige nytte af dette program, bør indsatsen samordnes med andre tilsvarende initiativer fra tredjelandes side;

alle lande, der aktivt støtter reformprocessen i Mellem- og Østeuropa, bør kunne slutte sig til dette program;

Traktaten indeholder ikke den fornødne specifikke hjemmel til at gennemføre en sådan indsats —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

*Artikel 1*

Hermed vedtages den tværeuropæiske mobilitetsfremmende ordning for universitetsstudier (TEMPUS) for en femårsperiode med en indledende forsøgsfase på to år, der begynder den 1. juli 1990, hvorefter ordningen underkastes den i artikel 11 omhandlede kritiske gennemgang.

(\*) EFT nr. L 375 af 23. 12. 1989.

*Artikel 2*

TEMPUS vedrører de mellem- og østeuropæiske lande, idet der startes med Polen og Ungarn. Kommissionen kan i overensstemmelse med Fællesskabets generelle politik for samarbejde på dette område træffe beslutning om at udvide ordningen til at omfatte andre lande.

*Artikel 3*

I forbindelse med TEMPUS-programmet anvendes udtrykket »universitet« om alle former for videregående erhvervsuddannelsesinstitutioner over sekundærtrinnet, der inden for rammerne af den videregående undervisning tilbyder erhvervsuddannelse og udsteder eksamensbeviser på dette niveau, uanset institutionernes betegnelse.

*Artikel 4*

Formålene med TEMPUS-programmet er følgende:

- a) at koordinere bistanden til mellem- og østeuropæiske lande på udvekslings- og mobilitetsområdet, især for universitetsstuderende og lærere
- b) at forbedre uddannelsen i mellem- og østeuropæiske lande samt at tilskynde disse lande til samarbejde med partnere i Det Europæiske Fællesskab
- c) at sætte studerende fra mellem- og østeuropæiske lande i stand til at tilbringe en studieperiode ved et universitet eller en praktikperiode ved en virksomhed i Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater, idet der sikres lige muligheder for mandlige og kvindelige studerende med hensyn til deltagelsen i sådanne mobilitetsfremmende tiltag
- d) at sætte studerende fra Fællesskabet i stand til at tilbringe en tilsvarende studie- eller praktikperiode i et mellem- eller østeuropæisk land
- e) at øge mulighederne for undervisning i og indlæring af fremmedsprog i mellem- og østeuropæiske lande
- f) at fremme undervisningspersonalets mobilitet.

*Artikel 5*

1. Kommissionen gennemfører TEMPUS efter bestemmelserne i bilaget.

2. Ved udførelsen af denne opgave bistås Kommissionen af det udvalg, der er nedsat i henhold til artikel 9 i forordning (EØF) nr. 3906/89.

3. Kommissionen drager omsorg for, at de udvalg, der er nedsat under de forskellige EF-programmer, som omfatter samme områder som TEMPUS, regelmæssigt underrettes om gennemførelsen af programmet.

*Artikel 6*

Kommissionen samarbejder med de kontorer, der oprettes i de enkelte modtagerlande, med henblik på en koordinering af de kontakter og strukturer, der er nødvendige for en effektiv gennemførelse af TEMPUS, herunder fordelingen af de til rådighed værende midler.

*Artikel 7*

Kommissionen vurderer behovet for universitetssamarbejde og for universitetspersonalets og de studerende mobilitet i de mellem- og østeuropæiske lande inden for rammerne af de generelle finansielle retningslinjer for økonomisk bistand til disse lande. På grundlag heraf afsætter den de nødvendige bevillinger, der opføres på Fællesskabets foreløbige budgetforslag.

*Artikel 8*

Kommissionen sikrer, at der er overensstemmelse mellem TEMPUS og andre foranstaltninger på fællesskabsplan, både inden for Fællesskabet og i forbindelse med bistanden til de mellem- og østeuropæiske lande, herunder navnlig Den Europæiske Erhvervsuddannelsesfonds aktiviteter.

*Artikel 9*

1. Kommissionen sikrer den nødvendige samordning af programmet med de foranstaltninger, som gennemføres af lande, der ikke er medlemmer af Fællesskabet, eller af universiteter og virksomheder eller andre institutioner eller organer i disse lande, som er centreret om samme virkefelt som TEMPUS, herunder deltagelse i TEMPUS-projekter.

2. Et sådant engagement kan antage forskellige former, herunder en eller flere af følgende former:

- finansielle tilskud fra ovennævnte lande med henblik på at øge det budget, programmet er baseret på
- koordinering af TEMPUS og nationale initiativer, der tjener beslægtede mål, men som finansieres særskilt

— fremskaffelse af fyldestgørende oplysninger om nationale, regionale og institutionelle initiativer på dette område.

#### Artikel 10

Kommissionen forelægger Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt andre deltagende lande en årlig beretning om, hvorledes TEMPUS-programmet fungerer.

#### Artikel 11

Kommissionen fastlægger en fremgangsmåde med henblik på en kritisk gennemgang af de erfaringer, der indhøstes ved gennemførelsen af TEMPUS. Den fremlægger inden den 31. december 1992 en foreløbig beretning samt om nødvendigt et forslag til tilpasning af programmet. Kommissionen fremlægger den endelige beretning senest den 31. december 1995.

### BILAG

#### FORANSTALTNING 1

##### Fælleseuropæiske projekter

1. Fællesskabet yder tilskud til fælleseuropæiske projekter med henblik på etablering af forbindelser mellem universiteter og/eller virksomheder i mellem- og østeuropæiske lande og partnere i Det Europæiske Fællesskab. Disse partnere kan omfatte universiteter samt offentlige eller private virksomheder eller andre organer. De fælleseuropæiske projekter vil i videst mulig omfang omfatte mindst et universitet eller en virksomhed i et mellem- eller østeuropæisk land og partnerinstitutioner i mindst to EF-medlemsstater.
2. Der kan i forbindelse med de fælleseuropæiske projekter ydes tilskud til en lang række aktiviteter i overensstemmelse med de berørte institutioners specifikke behov, herunder læseplansreformer, udvikling af undervisningsmateriale, efteruddannelse af lærere, gennemførelse af korte, intensive uddannelseskurser, udvikling af sprog- og områdestudier og fjernundervisning. Der kan også ydes tilskud til hjælpeudstyr, der er nødvendigt for gennemførelsen af et fælleseuropæisk projekt. Disse projekter kan i givet fald tilknyttes eksisterende net, bl.a. dem der finansieres inden for ERASMUS-, COMETT-, LINGUA- og SPES-programmerne.

#### FORANSTALTNING 2

##### Mobilitetsfremmende stipendier til lærere/undervisere, studerende/praktikanter og administratorer

1. Fællesskabet indfører en ordning for direkte finansiel støtte til studerende ved mellem- eller østeuropæiske universiteter, som omhandlet i artikel 3, der tilbringer en studieperiode ved et universitet eller et praktikantophold i en virksomhed i en EF-medlemsstat. Der vil blive ydet stipendier til studerende med henblik på fuldtidsstudier ved et universitet for et tidsrum, der normalt vil strække sig fra tre måneder til et akademisk år.  
Ansøgninger fra studerende, hvis studier indgår i et fælleseuropæisk projekt, eller som har til hensigt at blive lærere eller undervisere, når de vender tilbage, vil blive prioriteret højest.
2. Fællesskabet kan også yde stipendier til studerende fra EF-universiteter, der ønsker at tilbringe en studieperiode ved et mellem- eller østeuropæisk universitet, eller at gennemføre et praktikophold i en virksomhed i disse lande.
3. Fællesskabet yder tilskud med henblik på udførelse af undervisningsmæssige opgaver til undervisningspersonale ved universiteter eller ansatte i erhvervsvirksomheder i EF-lande, så de kan undervise i mellem- og østeuropæiske lande i et tidsrum, der kan strække sig fra en uge op til et akademisk år, og vice versa. Der vil især blive satset på sprog lærere, der kan undervise i deres modersmål i et mellem- eller østeuropæisk land eller i en EF-medlemsstat.
4. Fællesskabet yder tilskud til praktikophold for lærere/undervisere, studerende og universitetsadministratorer med henblik på gennemførelse af praktikperioder i offentlige og private virksomheder, universiteter og andre organer. Der vil blive ydet stipendier til praktikophold i Fællesskabets medlemsstater og i mellem- og østeuropæiske lande.
5. Fællesskabet yder også tilskud til stipendier til korte studiebesøg for lærere/undervisere, universitetsadministratorer og andre uddannelseseksperter, så de i et tidsrum, der strækker sig fra en uge op til en måned, kan besøge en EF-medlemsstat eller et mellem- eller østeuropæisk land for at deltage i kongresser, udarbejde undervisningsmateriale, udveksle erfaringer og først og fremmest forberede fælleseuropæiske projekter.

**FORANSTALTNING 3****Supplerende aktiviteter**

1. Der ydes støtte til projekter, der indebærer udveksling af unge mellem Fællesskabets medlemsstater og de mellem- og østeuropæiske lande. Der vil især blive satset på tosidede udvekslinger og aktiviteter såsom sommerskoler, hvor der gives sprogundervisning.
  2. Der ydes tilskud for at sætte mellem- og østeuropæiske lande i stand til at deltage i europæiske sammenslutningers, især universitetssammenslutningers, aktiviteter.
  3. Der ydes tilskud til fremme af publikationer og andre informationsaktiviteter af særlig betydning for TEMPUS-programmets overordnede mål.
  4. Der ydes tilskud til studier og undersøgelser, der tager sigte på at analysere udviklingen af de videregående uddannelsessystemer i de mellem- og østeuropæiske lande samt på at overvåge TEMPUS-programmet og evaluere dets virkninger.
  5. Der ydes på fællesskabsplan den nødvendige faglige bistand med henblik på at støtte de aktiviteter, der gennemføres i overensstemmelse med nærværende afgørelse.
-